

ETIKA

& ODGOVORNOSTI

PONASANJE

ODGOVORNOST

ETIKA

KODEKS PONASANJA

USVOJENO OD

MREZA ZENA KOSOVA

Mreza Zena Kosova
Ul. Hajdar Dushi C-2, II / 8
Pristina, Kosovo
+381 (0) 38 245 850
info@womensnetwork.org
www.womensnetwork.org

SADRZAJ

- 2** **PREDGOVOR**
- 6** **MISIJA I PROGRAM**
- 10** **DOBRO UPRAVLJANJE**
- 14** **LJUDSKI RESURSI**
- 18** **FINANSIJSKA TRANSPARENTNOST
I ODGOVORNOST**
- 22** **CIVILNA ODGOVORNOST**
- 24** **PARTNERSTVO I UMREZAVANJE**
- 25** **FUNKSIONISANJE KODA**

Kodeks Etike i Odgovornosti Mreze Zena Kosova

© 2007 Mreza Zena Kosova
Ul. Hajdar Dushi C-2, II/8, Pristina, 10000 Kosovo

Odobrava se ponovno izdavanje, uz potvrdu izvora.

PREDGOVOR

Kodeks Etike i Odgovornosti je dokument nacela i polaznih tacaka usvojen od grupe Nevladinih Organizacija (NVO) koje su clanovi Mreze Zena Kosove (MZK). Kodeks podrzava unapredjenje profesionalizma i efikasnosti svojih clanova kao organizacije koje rade za javnu dobrobit. Isto tako omogucava koordinisan pristup i akcije u pravcu rodne ravnopravnosti i prava zena na Kosovu.

Sa ciljem da njihov rad bude uspesan, clanice MZK se oslanjaju na uzajamnu podrsku. One se isto tako oslanjaju na razne pojedince, fondacije i organizacije kako bi dobili moralnu, tehnicku, finansijsku podrsku ili neki drugi vid podrške. Stoga, clanice MZK-a trebaju odrzati poverenje, transparentnost i otvoren odnos sa javnoscu kao i sa njihovim privrzenicima. Sa ciljem osnazivanja javne podrške i poverenja, clanice MZK-a su razradile, usvojile i dogovorile se da uslede Kodeks Etike i Odgovornosti MZK-a.

Kodeks obuhvata sest glavnih nacela: Misija i Program; Dobro Upravljanje; Ljudski Resursi; Finansijska Transparentnost i Odgovornost; Civilna Odgovornost; i Partnerstvo i Umrezavanje. Napredak clanica MZK-a u pravcu upoznavanja sa ovim nacelima je izmeren nizom polaznih tacaka, koje pokazuju opseg do kojeg organizacije ispunjuju svoje odgovornosti u pogledu na svoje korisnike, privrzenike i siru javnost.

Sve clanice MZK –a su se 2006.godine zalagale da u potpunosti ispune Kodeks Etike i Odgovornosti MZK-a do Decembra 2009. Do kraja 2007. godine, clanice bi trebalo da ispune najmanje 50% kodeksa; do 2008, 75% i do 2009 celokupan kodeks. Clanice MZK-a su se dogovorile da svake godine popune po prijavu, na kojoj ce prikazati kako ce nastaviti sa stvaranjem napretka u upotpunjavanju kodeksa.

Na osnovu odluke donete od strane njenih clanica, MZK se javno odrice od clanica koje ne ispune kodeks za period duzi od godinu dana; one dalje ne mogu biti clanice MZK-a. Svake godine, MZK izdaje novu listu svojih organizacija clanica ostalim clanovima, podrzavaocima, donatorima i javnosti.

MZK podrzava svoje clanove u ispunjavanju nacela i polaznih tacaka kodeksa kroz osiguravanje podrške koja tece i mogucnosti obuke. Pored toga, MZK ohrabruje ne-clanove NVO-a na Kosovu da teze slicnim vrednostima transparentnosti i odgovornosti u njihovom radu.

MREZA ZENA KOSOVA

Mreza Zena Kosova (MZK), osnovana 2000 godine, pocetno je bila organizirana kao neformalna mreza zenskih grupa i organizacija iz razlicitih delova Kosova. Otad, MZK se razvila u mreza koja se zalaze u ime zena Kosova, u lokalnom, regionalnom i medjunarodnom nivou. Predstavljajuci interese vise od 80 zenskih organizacija, svih etnickih grupa i iz celog Kosova, MZK je lider organizacije civilnog drustva na Kosovu i regionu. 2006 godine, MZK je postala prva mreza neprofitnih, nevladinih organizacija na Kosovu koja je odobrila kod ponasanja, postaveci tako dobar primer transparentnosti i odgovornosti.

Mreza Zena Kosova (MZK) podrzava, zastiti i promovise prava i interese zena i devojaka na celom Kosovu, bez obzira na njihova politicka opredeljenja, veru, starost, nivo edukacije, seksualnu orijentaciju i sposobnost. Nasu misiju postizemo preko razmene iskustava i informacija, stvaranjem mreza i partnerstva, zalaganja i istrazivanja.

ZBOG CEGA SPROVODITI KODEKS?

Sprovodeci Kodes Etike i Odgovornosti, nevladine organizacije mogu dalje razviti svoje organizacione kapacitete i unaprediti svoj rad. Polazne tacke ovog kodeksa mogu koristiti kao uputstva clanovima organizacionog osoblja za bolje ocenjivanje misije i programa organizacije; poboljsanje upravljanja njihovih organizaicja; podrsku boljim unutrašnjim odnosima izmedju clanova osoblja i dobrovoljaca; osigurati finansijsku transparentnost i odgovornost; i zatraziti dodatne odnose sa clanovima zajednica i drugim organizacijama.

Mozda najbitnije, organizacije koje se pridrzavaju kodeksu, pokazuju svoje zalaganje za transparentnost i odgovornost. Javno prikazivanje profesionalizma, efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti ce omoguciti organizacijama da osiguraju sire poverenje javnosti za njihovim radom. Trenutni i potencijalni donatori, ukljucujuci gradjane, ce se potstaci da ponude svoju podrsku organizacijama koje su transparentne i odgovorne.

Isto tako, sprovodeci Kodeks Etike i Odgovornosti, organizacije dobijaju pravo da postanu clanice Mreze Zena Kosove (MZK). Clanovi/ce MZK-a imaju pristup brojnim koristima i uslugama...

ZASTO POSTATI CLAN MZK-A?

Najpre, MZK pomaze organizacijama clanica u identifikovanju izvora za finansiranje i podrsku, za ispunjavanje organizacionih misija. MZK je osnovala radne grupe koje se sastoje od organizacija clanica specijalizovanih u tri polja: poboljsanje zdravlja zena, upucivanje nasilja nad zenama i trgovina belim robljem, i povecanje ucesca zena u politici. Za neke od organizacija clanica koje same rade na ova tri programa mreze, MZK je podigla/naplatila iznos veci od 50,000 Eura koji je direktno upucen njihovim organizacijama clanica. U buducnosti, MZK ce nastaviti sa svojim zalaganjem u identifikovanju izvora za svoje organizacije clanice sa jasnim misijama koje koriste javnom dobru.

Drugo, kao mreza NVO-a koja radu na upucivanju raznih pitanja koja se ticu zena i zajednica na Kosovu, MZK nudi forum za NVO sa ciljem da razmene informacije i nauce nesto iz uzajamnih iskustava. Dvomesecni sastanci o razmeni informacija, profili organizacija clanica na web stranici MZK-a, godisnji izvestaj koji sadrzi kontakt podatke o clanicama, i tromesecni bilten koji govori o aktivnostima mreze i individualnih clanica su svi izvori informacija koje MZK nudi svojim clanicama kao i lokalnim i medjunarodnim zainteresovanim akterima o radu MZK-a. MZK ima na hiljade partnera i privrzenika sirom sveta i promovise umrezavanje izmedju svojih clanica sa drugim NVO-ma, partnerima i akterima kako lokalnim i medjunarodnim.

Trece, MZK nudi mehanizme podrške putem kojih se clanice sa zajednickim brigama mogu brzo udruziti ka zajednickom uzroku. MZK nudi podrsku zastupanja svojim organizacijama, udruzujuci vise organizacija clanica za sastavljanje pisama odbrane i vrsenje pritiska ukoliko je neophodno na opstinskom, nacionalnom, regionalnom i medjunarodnom nivou. MZK stiti vrednosti i interese svojih clanica, pomagajuci im u predstavljanju svojih interesa ispred nadleznosti i javnosti gde je neophodno.

Cetvrto, MZK je izgradila reputaciju svojom odgovornoscu, transparentnoscu i inicijativama zastupanja. Postajuci organizacija clanica, NVO ce biti priznata kao deo ove renomirane mreze.

Peto, u pogledu ispunjenja ovog kodeksa i snaznog, organizaciono-razvijenog clanstva, MZK omogucava usluge podrške, ukljucujuci informacije, obuke, savetovanja i profesionalne savete kako bi pomogla svojim clanicama u daljem organizovanju svojih organizacionih kapaciteta.

MISIJA & PROGRAM

Nevladine organizacije se finansiraju sa namerom sluzenja javnosti i javnom dobru. Clanice MZK imaju jasno definisanu misiju i njihovi programi doprinose ostvarenju iste misije.

Organizacije regularno pruzaju svojim podrzavaocima, uzivaocima svojih prihoda i javnosti mogucnost da ocenjuju misiju, programe ili delatnosti organizacije.

DEFINICIJA NEVLADINIH, NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

1. Nevladina organizacija, kao takva, ne podrzava nijednu politicku partiju. Medjutim, stavovi jedne NVO oko doticnog pitanja mogu koincidirati sa stavom pojedine politicke partije o istom pitanju.
2. Sve osobe zaposljene u NVO koji drze i formalnu funkciju ili poziciju u politickim partijama, moraju dati ostav u NVO.
3. Posto funkcionise u sluzbi javnosti, organizacija, ukljucujuci i zaposlene u istoj i clanove borda iste, ne profitiraju od svog rada.
4. Nevladine organizacije sluze clanovima drustva svojim radom, i njihovi program i delatnosti su dizajnirane na osnovu potreba ljudi, kojima organizacija tezi sluziti (uzivaoci prohoda).
5. Nevladine organizacije ne upotrbljavaju in e podrzavaju upotrebu bilo kojeg nasilja ili diskriminacije na osnovu rase, eticiteta, religije, pola, seksualne orijentacije, ili starosti, za dostignuce svoje misije, objekta, ciljeva, za izrazavanje svojih misljenja, ili za prisvajanje javne paznje.
6. Svaka osoba koja radi za organizaciju dobrovoljno se slaze da ucestvuje u radovima iste; drugim recima, nijedna osoba se ne sme primorati da radi za organizaciju.

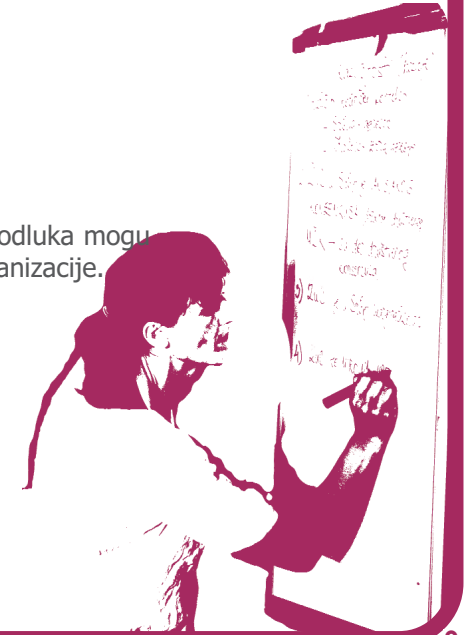
MISIJA

1. Organizacija ima jasnu misiju ili glavni cilj, koji određuje:
 - Put kojim se organizacija kreće;
 - Delatnosti na kojim je uključena;
 - Nacin realizacije ovih delatnosti; i
 - Nacin na kojem osve delatnosti popunjavaju potrebe ljudi za dobrobit kojih je NVO osnovana.
2. Misija se mora odobriti od strane borda direktora organizacije.
3. Tokom svog rada prema upotpunjivanju svoje misije, odnosi u organizaciji se određuju statutom, politickim prirucnikom, i određenim ciljevima.
4. Delatnosti organizacije moraju biti u skladu sa misijom iste.

OCENJIVANJE MISIJE I PROGRAMA

1. Najmanje jednom u pet godina, organizacije revidira svoju misiju da bi potvrdila da li postoji potreba za njihove programe. U saradnji sa svojim zaposljenima, članovima borda, i određenim uzivaocima njihovih prihoda, organizacija raspravlja o izmenama koje treba vrsiti u svojoj misiji, programu, ili delatnostima.
 2. Da bi se obezbedila jedna kvalitetna i odgovorna usluga, organizacije određuje postupke i mehanizme za ocenjivanje misije i programa.
 3. Regularno, najmanje jednom godisnje, organizacija inkurajise svoje radnike, članove, uzivaoce prihoda, podrzavaoce, i drustvo da casno ocene u kvalitetnom i kvantitetnom smislu:
 - Da li su programi doprineli misiji;
 - Podesnost, efektivnost, i efikasnost svojih delatnosti;
 - Da li rezultat delatnosti obrazlozava ulozena sredstva; i
 - Krajnji rezultat za uzivaoce prihoda.
- Takodje organizacija mora obezbediti sistem preko kojeg donosioci odluka mogu anonimno podneti zalbe koje se moraju uzeti u obzir od strane organizacije.
4. Organizacija upotrebljava ove ocene za poboljsanje svog rada u buducnosti.

UPRAVLJANJE

Članice MZK imaju izabrani Bord Direktora, koji radi na dobrovoljnoj osnovi, koji su podređeni misiji organizacije i koji upravljaju radom organizacije u ravnopravnom, nepristrasnom i odgovornom maniru.

Bord određuje misiju organizacije, politiku i postupke upravljanja istom, osiguruje se da organizacija ima dovoljno adekvatnih ljudskih resursa (placenih ili dobrovoljnih), kao i finansijskih resursa, koji se neophodni za rad organizacije. Bord monitorise upravljanje organizacije, finansije iste, kao i kvalitetu programa.

SUSTAV BORDA

1. Bord Direktora uključuje individualce koji su podređeni misiji organizacije i koji poseduju potrebnu stručnost za podržavanje organizacije u realizaciji te misije. Bord se sastoji od najmanje pet članova, iako poželjno je imati sedam ili više članova.
2. Treba se odrediti politika o učestvovanju članova Borda u sastancima, a za postignuce kvoruma potrebno je sastanku učestvovati najmanje većina članova Borda.
3. Trajanje mandata člana Borda kao i broj mandata ponovnog izbora članova Borda se mora odrediti politikama organizacije.
4. Članovi Borda služe interesima grupa, kojima organizacija teži služiti.
5. Sluzba članova Borda se ne nadoknadjuje. Njima se naknadjuju samo troškovi vezani direktno sa njihovom sluzbom u Bordu, kao što su troškovi putovanja za prisustvovanje u sastancima, itd.

ODGOVORNOSTI BORDA

1. Bord se sastaje najmanje jednom godisnje da bi doprineo u kratkotrajnom i dugotrajnom strateskom planiranju za organizaciju, tokom cega clanovi Borda revidiraju pridobnost misije, odredjuju ili ponovno odredjuju ciljeve i delatnosti organizacije koji ce ih voditi ka ostvarenju misije, kao i ocenjuju progres ka ostvarenju misije.
2. Bord se sastaje po potrebi, ali najmanje dva puta godisnje da bi ocenio progres organizacije ka ostvarenju svoje misije, revidirao svoje finansije, i ocenio uspesnost svojih programa i delatnosti.
3. Bord odredjuje finansijske i kadrovske politike i procedure u formi politickog prirucnika ili slicnog dokumenta.
4. Godisnje, Bord odobrava budzet organizacije kao i pridobnost budzeta za predložene programe. Takodje se ovom prilikom revidira i procenat budzeta organizacije koji je potrosen na operativnim troskovima u poredjenju sa programima i delatnostima. Bord takodje odobrava rezultate godisnje revizije, u prikladnim slucajevima.
5. Bord zaposljava Direktora organizacije, odredjuje visinu njegove/njene plate, i ocenjuje rad Direktora najmanje jednom godisnje.

PONASANJE BORDA

1. Bord je odgovoran za odredjivanje svojih operativnih procedura.
2. Bord izabere nove clanove Borda.
3. Bord odredjuje iscekivanja za svakog clana Borda pojedinačno, kao i njegove/njene duznosti u podrzavanju programa organizacije kao i postupaka za prisvajanje fondova.
4. Organizacije moraju osvojiti politike koje upravljaju nad ucescem clanova Borda u sastancima, ukljucujuci i korake koje treba preduzeti u slucaju da clanovi Borda ne prate ovu politiku.
5. Za svaki sastanak treba odrzati zapisnik na kojem se stavljaju sve rasprave i odluke clanova Borda. Kopije zapisnika sastanka Borda se moraju deliti svim clanovima Borda nakon sastanka.

RESURSI

Kao dobrovoljni tako i placeni radnici organizacije doprinose efektivnom ostvarenju njene misije. Stoga, članice MZK usvajaju ravnopravne politike koje određuju odnose sa placenim i dobrovoljnim radnicima, uključujući standarde za ponašanje radnika, isčekivanja organizacije, i metode regularnog ocenjivanja performansa radnika organizacije.

KADROVSKE POLITIKE I PONASANJA ZAPOSLENIH

1. Članice MZK imaju napisane političke priručnike i standarde ponašanja koji upravljaju radom i delatnostima svojih radnika i dobrovoljaca, i koji se usvajaju od strane Borda Direktora. Ove politike i procedure jasno definišu ponašanje i prava radnika, uključujući:
 - Ravnopravan odnos,
 - Radne uslove;
 - Beneficije radnika;
 - Godišnji odmor i bolovanje;
 - Ocenjivanje zaposlenih;
 - Nadgledanje;
 - Zaposljavanje i otkaz;
 - Mogućnost podnošenja anonimnih žalbi;
 - Seksualno zlostavljanje;
 - Napredak radnika; i
 - Poverljivost informacija o zaposlenim i njihovih dosijea.
2. Radnici postuju rad koji teži napretku ka ostvaranju misije i objekta organizacije.
3. Ponašanje radnika doprinosi razvitku organizacije, oblicju NVO, kao i poverenju javnosti prema NVO. Stoga, od radnika članica se očekuje da se ponasaju stručno i pozitivno tokom predstavljanja organizacije ispred drugih radnika, dobrovoljaca ili javnosti.
4. Radnici tokom svojih delatnosti ne upotrebljavaju necasne i pogresne metode tokom predstavljanja organizacije.
5. Radnici ne smeju javno kritikovati organizaciju. Oni predstavljaju svoje kritike oko organizacije samoj organizaciji i njenim predstavnicima, pre nego sto ta pitanja raspravljaju sa vanjskim strankama.

ORIJENTACIJA I OCENJIVANJE

1. Pri zapošljavanju, novi radnici dobiju uputstvo o njihovim pozicijama i odgovornostima kao i misiju, ciljeve, programe, delatnosti i politike organizacije, uključujući i kopiju ovog koda. Radnici primaju ovo k'znanju potpisuci izjavu, na kojoj se naglasava da su oni procitali i razumeli politike organizacije.
 2. Organizacije sprovode politiku za ocenjivanje kvaliteta rada, efikasnosti, i napretka pojedinih radnika, najmanje jednom godisnje.
 3. Radnici ucestvuju u godisnjem unutrašnjem ocenjivanju organizacije i njihovog rada u ostvarivanju misije organizacije, tokom kojeg se oni realistički izjasnjavaju oko uspeha organizacije, izazova, odnosima sa javnoscu i donosiocima odluka, kao i predlazu nacine za poboljsanje istih.

DOBROVOLJCI

1. Organizacije visoko ocenjuje i postuje dobrovoljce koji rade za nju. Dobrovoljci se moraju informisati oko misije, ciljeva, programa, delatnosti i politika organizacije, uključujući i ovaj kod.
2. Organizacije svojim dobrovoljcima pružaju obuku, dobre radne uslove (npr. Kompjuter, materjale oko projekata), kao i stalnu nadglednju njihovog rada, prema potrebama za adekvatno ucesce u delatnostima.
3. U slucaju interesovanja dobrovoljaca koji su adekvatno kvalificirani iiskusni, oni dobijaju prednost nad ostalim aplikantima tokom zapošljavanja u NVO.
4. Organizacija svojim dobrovoljnim radnicima deli zahvalnice i preporuke, u znaku zahvalnosti za njihovo dobrovoljno zalaganje u organizaciji.

FINANSIJSKE ODGOVORNOSTI &

U skladu sa svojim zakonskim statusom, NVO mora funkcionirati u skladu sa zakonskim zahtevima odredjenim Kosovskim zakonima i uredbama, kao i sa zakonskom regulativom svojih donatora. Oni trebaju drzati jasne finansijske izvestaje, i upotrebiti njihove finansijske samo za dobrotvorne svrhe. Posto clanice MZK sluze drustvu, oni moraju biti transparentni i otvoreni po pitanju finansijske prema svojim podrzavaocima, uzivaocima prihoda i javnosti.

TRANSPARENTNOST

POLITIKE I PROCEDURE

1. Organizacije funkcioniraju u skladu sa budžetom koji se jednom godišnje usvaja od strane Borda.
2. Organizacije su svesne i rade u skladu sa svim primenjivim zakonima, uključujući onih u vezi sa registracijom, finansijskim odgovornostima, ljudskim resursima, lobiranjem, političkim zalaganjima i poresnim politikama. Organizacije periodički revidiraju sklad svog rada sa znanim zakonskim, regulativnim i finansijskim zahtevima za izveštavanje i obezbeđuju kopiju rezultata ove revizije svim članovima Borda.
3. Organizacija usvaja pisane finansijske politike adekvatne za veličinu i kompleksnost organizacije, kojom upravlja: način investicije dobara organizacije, unutrašnju kontrolu procedura, prakse snabdevanja, kao i nelimitirane trenutna dobra.
4. Organizacije se protive in e učestvuju u partizanskim uticajima, sopstvenim dobitcima, korupciji, mitu, ili drugim finansijskim zloupotrebama, tokom vršenja svojih aktivnosti. One deluju brzo i snažno u slučaju da njihovi radnici ili članovi borda budu uključeni u finansijskim zloupotrebama.
5. Organizacije obezbeđuju način anonimne prijave finansijskih zloupotreba svojim radnicima i članovima Borda.

KONFLIKT INTERESA

1. Organizacije članice MZK, uključujući radnike, dobrovoljce i Bord iste, se uzdržavaju od konflikta interesa; ovo znači da oni služe najboljem interesu svoje organizacije umesto da podržavaju svoje lične interese ili interese drugih.
2. Da bi sprečili slične konflikte, organizacije usvajaju politike o konfliktima interesa, na kojim je uključeno sve što se može smatrati konfliktom interesa za organizaciju; procedure prijave i odnosa sa slučajevima konflikta interesa; kao i odgovorne mere koje treba preduzeti nakon što je došlo do konflikta interesa.
3. Organizacija obezbeđuje kopiju izjave o konfliktu interesa svim članovima borda i radnika, pri njihovom dolasku organizaciji.

Sta je Konflikt Interesa?

Konflikt interesa smatra se situacija kada jedan član stafa ili borda upotrebljava finansijske za ličnu ili porodičnu korist ili za prijatelje. Na primer, oblik konflikta interesa obuhvata: zapošljavanje člana porodice da radi za NVO bez prethodnog intervjua i odobrenja borda; iznajmljivanje štamparske kompanije člana porodice da radi za NVO iako druga kompanija sa istim kvalitetom nudi niže cene.

PRIKUPLJANJE FONDOVA

1. Organizacije svoje fondove primaju od strane svojih podrzaoca i prilagodavaoca. Ovi fondovi se moraju upotrebiti efikasno i u skladu sa ciljem ili delatnoscu za ciju su upotrebu namenjeni. Ako se oni ne upotrebljavaju u nacinu predvidjenim od strane donatora, organizacija mora vratiti fondove ili obezbediti slogu donatora za upotrebu fondova za drugacije namene.
2. Organizacija ne dozvoljava dvostrucenje fondova za istu namenu ili delatnost, primajuci fondove za istu delatnost od strane razlicitih izvora.
3. NVO se treba zalagati za samo-izdrzavanje, i za nalazenje raznih formi za postizanje ovog cilja. Sredstva dobijena preko samo-finansiranja, koja su ponovno investirana u delatnosti NVO se ne smatraju profitabilnim. Medjutim, ta sredstva ne smeju udvostruèiti sredstva koja su prethodno obezbedjena od strane donatora.
4. U predlozima za projekte i u promotivnim materijalima za dizanje fondova, organizacija prestavlja svoju misiju, programe, dostignuæa, kao i planiranu namenu zahtevanih sredstava, precizno i iskreno. Ne dozvoljavaju se greske, preuvelièavanje fakata ili komunikacije koje mogu stvoriti pogrešno uverenje ili nesporazum.
5. Organizacije ne primenjuju preterano potiskavanje donatora ili potencijanih donatora.
6. Organizacija, u skladu sa svojom misijom, stvara politiku koja odredjuje individualce, biznise, ili organizacije od kojih ce primati ili ne donacije. U drugim recima, organizacija jasno predstavlja da neće primati doancije od trane lica ili za delatnosti koje se protive misiji organizacije.
7. Organizacija treba monitorisati i biti u potpunosti informisana oko svih lica ili predstavnika organizacije koji traze doprinose u ime organizacije.

ODGOVORNOST I TRANSPARENTNOST

1. Organizacija regularno revidira svoj budzet i troskove, podneci pisane izvestaje svom bordu najmanje dvaput godisnje. U tim izvestajima se identificiraju i objasnjavaju polja u kojim su svote troskova drugacije od predlozenih.
2. Organizacija je strucna i precizna u rukovodjenju finansijama, i podnosi opisne i finansijske izvestaje svim svojim donatorima.
3. Organizacija je transparentna i otvorena oko svog budzeta, i izvestaj oko svog budzeta stavlja na dostupnost javnosti i donosioca odluka.
4. Organizacija periodicno analizira racionalnost svojih programa: uticaj koji oni imaju na ucesnike u odnosu sa troskom koji je neophodan za dobitak rezultata.
5. U svim svojim delatnostima, organizacija upotrebljava svoje ljudske, finansijske, materijalne i prirodne resurse odgovorno, imajući u obzir potrebe sadasnje i buduće generacije.
6. Organizacije ciji je budzet visi od 60,000 Evra podvrgnuta je godisnjoj reviziji od strane ovlascenog revizora, koji je izabran od strane Borda iste.

ODGOVORNOST

Nevladine organizacije funkcionisu u sluzbi javnosti. Kao takve, one moraju biti transparentne i odgovorne prema svojim članovima, uzivaocima dobara proizvedene od rada iste, podržavaocima, kao i javnosti, preko pružanju informacija oko svojih finansija program i delatnosti. Organizacije članice MZK su svesne da njihove delatnosti uticu na misljenje koje javnost ima u vezi sa NVO, stoga imaju odgovornost da povecaju javnu vernost.

1. Nevladine organizacije odredjuje svoje ciljeve, odluke, i delatnosti nezavisno. One se ne smeju upotrebiti od strane bilo koje politicke partije, javne institucije ili privatne firme za svoje interese, koji bi mogli ugroziti njenu nezavisnost, autonomnost, ili sposobnost da deluje u javnom interesu.
2. Organizacije članice MZK ne diskriminisu protiv bilo koje osobe tokom vršenja zaposljavanja, programa, ili komunikacije na osnovu starosti, rase, nacije, etnicitet, religije, pola, edukacije, finansijskih sredstava, seksualne orijentacije, ili sposobnosti.
3. Organizacije ukljucuju u svoje delatnosti svoje uzivaoce prihodista koliko je to moguće u dizajniranju, sprovođenju i ocenjivanju svojih programa, projekata, i delatnosti.
4. Organizacije imaju odredjene, obrazovane radnike koji su odgovorni za relacije i komunikaciju s javnoscu, koji javnosti obezbedjuju informacije kad se iste zatraze od strane bilo kojeg člana javnog drustva.
5. U teznji za dostignuce predvidjenog nivoa odgovornosti i transparentnosti sa svojim pretpostavljenim, organizacije stalno informisu medije i javnost oko svojih delatnosti preko konferencija za stampanje, izjava za stampanje, najava, kampanja, podataka, publikacija, semianara, web-sajtova, kao i drugih izvora informacija.
6. Tokom pružanja informacija javnosti, organizacija se zalaze da pruži dovoljno informacija u vezi odredjenog pitanja, da bi pojasnila pitanje za javnost, kao i da podaci koji su predstavljeni budu kompletni, precizni, i istiniti po najboljem znanju organizacije. Ona ne povecava ili minimizira ljudske i materijalne potrebe ljudi kojima pomaze, posebno tokom delatnosti za podizanje fondova.
7. Organizacije svojim pretpostavljenim i javnosti predstavlja izvestaj oko svojih delatnosti i finansija, najmanje jednom godisnje. Ovaj izvestaj ukljucuje imena članova Borda organizacije kao i radnika iste.
8. Organizacija otvoreno komunicira svoje ciljeve.

STVARANJE PARTNERSTVA I MREZA

Stvaranje partnerstva i mreza sa ostalim organizacijama i nepartizanskim vladinim telima predstavljaju centralni deo rada MZK i njenih clanica. Organizacije clanice MZK teze ka osnivanju strucnih, pozitivnih, i postovanih radnih odnosa sa ostalim organizacijama, posebno onim koje rade u slicnim pitanjima.

1. Tokom svog rada, organizacija clanica MZK deluje strucno i tretira svoje uzivaoce prihoda i partnere s postovanjem.
2. Kad god je to primenjivo, organizacije ustanovljavaju politike koje obezbeduju tajnost licnih informacija osoba kojima ona svojim radom sluzi.
3. Organizacija postuje i priznaje vlasnistvo individualaca i ostalih organizacija nad idejama i projektima.
4. Organizacija i zaposljeni u istoj su svesni da je civilno drustvo raznoliko i da ostale organizacije koje sluze drustvu mogu biti u nesaglasnosti sa njihovom misijom. Cak i u takvim slucajevima, organizacije clanice se trude odrzati strucne radne odnose sa njima i postuju pravo drugih organizacija za imanje drugacijih gledista. Iako se predstavnici organizacije mogu nesaglasiti, oni ne smeju ismejavati drugu organizaciju, njena misljenja, ili zaposljene u istoj.
5. Organizacije clanice MZK ne kritiraju ostale organizacije clanice MZK za sopstvenu dobrobit.
6. Organizacije postuju sve pisane ugovore i dogovore.

FUNKSIONISANJE KODA

ETIKE &

ODGOVORNOSTI

MZK-A

I. POSTUPAK VERIFIKACIJE CLANICA

- 1.1. Svaka članica će potpisati ovaj kod, čime se slaže da će raditi u skladu sa svim principima ovog koda.
- 1.2. Od svih članica MZK se zahteva da jednom godišnje, pre datuma 31 decembra, podnesu MZK paket sa materijalima koji demonstrira kako su one radile u skladu sa kodom, i kako su postigle standarde određene njime.
- 1.3. Nakon primljenja, radnici MZK će revidirati materijale da bi se osigurali da su svi materijali tu prisutni. Ona ili on će kontaktirati članicu u slučaju da bilo koji materijali fale. Radnici će pripremati sve pakete i kompletirati kontrolni list za ocenjivanje. On ili ona će nakon toga podneti materijale Komisiji.
- 1.4. Komisija će revidirati materijale i sastati se, po potrebi, da bi verificirala putem glasanja sklad rada svake članice pojedinačno sa kodom, i odrediti da li će se istoj proizvesti status članice MZK.

- 1.5. Radnici MZK će informisati članice o produženju njihovog članstva i obezbediti im pristup svim službama predviđenim za svoje članstvo.
- 1.6. Sve članice će primiti listu organizacija članica MZK jednom godišnje.

II. SASTAV KOMISIJE

Komisija se sastoji od pet (5) članova.

- 2.1. Članice MZK će većinom glasova izabrati komisiju koja funkcioniše kao mehanizam za obezbeđivanje primene koda od strane svih članica MZK.
- 2.2. Komisija se sastoji od dve članice Borda MZK, i tri članice koje nisu članice MZK, i koje nisu direktno povezane sa MZK ili njihovim članicama.
- 2.3. Komisija će imati dva alternativna člana.
- 2.4. Mandat člana komisije traje dve godine, i članovi komisije se mogu izabrati u samo dva uzastopna mandata.

III. FUNKSIJE KOMISIJE

- 3.1. Komisija ce obezbediti primenu koda za sve clanice MZK.
- 3.2. Komisija ce se nositi sa zalbama koje se podnesu od strane radnika, vlade, donatora, partnera, NVO, i javnosti u vezi sa nepropisnom primenom koda od strane NVO.
- 3.3. Komisija moze periodicno da revidira i predlaze izmene ovog koda clanicama MZK.
- 3.4. Komisija ce odrediti pravila i postupak svog rada.
- 3.5. Komisija ce odrediti Predsedavajucu osobu koja ce biti odgovorna za komuniciranje sa radnicima MZK, i po potrebi za sazvanje sastanaka.
- 3.6. Komisija ce revidirati odredjene situacije kojom su krsene odredbe koda, i predlagati korake koje MZK treba preduzeti u vezi doticnog pitanja.
- 3.7. Clanovi komisije koji imaju licni ili strucni interes u odredjenom slucaju, ne mogu ucestvovati u postupku donosenja odluka za taj isti slucaj. U tom slucaju, jedan od alternativnih clanova komisije se mora prizvati da ucestvuje u postupku donosenja odluka.

IV. PODNOSENJE ZALBI

- 4.1 Sva lica ili grupe lica mogu podneti pisane zalbe na kojim se objasnjava nacin na kojem clanica MZK nije primenila u potpunosti, ili je krsila odredbe, ovog koda, predsedavajucem ili komisiji.
- 4.2 Pisana zalba mora ukljuciti:
 - Ime i adresu zalilaca
 - Ime i adresu NVO ili cinovnika protiv kojeg za podnosi zalba
 - Okolnosti u kojim je navodno doslo do krsenja koda, i
 - Dodatne dokaze koji podrzavaju tvrdnje.
- 4.3 U slucaju da zalba ispunjava ova cetiri uslova, Predsedavajuci ce zalbu preneti komisiji, a oni ce je razmatrati tokom svog sledeceg sastanka.
- 4.4 Anonimnost zalbenika ce se postovati, ako to bude zahtevano.

V. POSTUPAK REVIZIJE ZALBI

- 5.1 Komisija ce informisati organizaciju protiv koje je podnesena zalba, i organizaciji ce se pruzati prilika da odgovori na navode.
- 5.2 Komisija moze od strane NVO ili predstavnika NVO zatraziti da obezbedi dokaze u vezi sa slucajem koji je u istrazi.
- 5.3 Informacije ce se drzati tajnim do krajnje mere, u skladu sa potrebom za istrzivanje slucaja.
- 5.4 Komisija moze sazvati sastanak izmedju optuzene NVO ili predstavnika NVO i podnosioca zalbe da bi se raspravljalo o slucaju, u slucaju kad je to neophodno i kad se zalbenik slaze s time.
- 5.5 Komisija ce odrediti vecinom glasova oko toga kako ce se nositi sa zalbom.
- 5.6 Ako komisija smatra da je clanica MZK ili jedan od zaposljenih u istoj krsila Kod, mogu se preduzeti jedna ili vise od sledecih mera:
 - 1) Ukljuciti MZK u pruzanju neophodne edukacije za NVO da bi se postiglo njeno uskladjenje sa Kodom.
 - 2) Savetovati NVO da preduzme korektivne mere protiv individualnog radnika NVO, koji je direktno odgovoran za krsenje koda.
 - 3) Opomenuti clana NVO i dati im period tokom kojeg oni mogu popraviti krsenje koda.
 - 4) Preporuciti suspenziju ili isterivanje clana iz usluga za clanstvo MZK i njenih delatnosti.
- 5.7 Organizacija ima pravo da se pojavljuje pred komisijom prethodno suspenziji ili isterivanju.
- 5.8 Predsedavajuci ce informisati zalbenika i clanicu NVO oko odluke koju je komisija donela.

VI. ZALBE

- 6.1 Clanovi mogu uloziti zalbe u vezi sa odlukama Komisije, u pisanoj formi, MZK unutar jednog meseca od donosenja odluke od strane Komisije, na kojoj se objasnjavaju razlozi zbog kojih oni smatraju da je odluka neosnovana. MZK ce ovu zalbu preneti opstem clanstvu mreze tokom narednog dvomesecnog sastanka, pri cemu ce clanovi mreze glasati u vezi sa doticnim slucajem. Nakon sto budu saslusali slucaj, clanovi mreze mogu vecinom glasova:
 - Preusmeriti slucaj ponovno komisiji za ponovno razmatranje, dodavajuæi i druge dokaze za razmatranje.
 - Utvrditi odluku komisije.
 - Izbaciti odluku komisije.
- 6.2 Zalbe se nece primati nakon roka od mesec dana, osim ako podnosioc zalbe moze pruziti valjane razloge za kasnjenje.
- 6.3 Organizacije koje budu, kao rezultat ovog postupka, izbacene iz mreze moraju sacekati dve godine pre nego sto budu ponovno aplicirale za clanstvo u MZK, pri cime NVO mora dokazati da je dostigla standarde predvidjene kodom.

Kodi mund të ndryshohet pas aprovimit nga 2\3 e anëtarëve të Këshillit dhe Bordit të RRGK si dhe pas informimit paraprak të anëtarëve të RRGK.

Vise informacije o *Kod Etike i Odgovornosti* ili da budete član Mreže Zena Kosova, kontaktirajte:

Mreza Zena Kosova
Ul. Hajdar Dushi C-2, II / 8
Pristina, Kosovo
+381 (0) 38 245 850
info@womensnetwork.org
www.womensnetwork.org

Dizanj
Nicole Farnsworth

Materialna podrška
Rockefeller Brothers Fund